

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău
Judecător: S. Vișcu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Ciugureanu, B. Bîrca, E. Clim

Dosarul nr. 3ra-1197/15

Î N C H E I E R E

23 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ion Corolevschi
Oleg Sternioală, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către
Ministerul Apărării al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Demiohina
Tatiana împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova privind contestarea
actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015, prin care a fost
menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 noiembrie 2014, prin
care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă

La 20 mai 2011, Demiohina Tatiana prin intermediul avocatului Iurie Chifiac,
a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Apărării al
Republicii Moldova privind obligarea Ministerului Apărării să includă în vechimea
calendaristică a serviciului militar a reclamantei, perioada aflării acesteia la
dispoziția Ministrului Apărării al Republicii Moldova în legătură cu concediul de
îngrijire a copilului, adică din 27 iulie 2008 pînă la 08 aprilie 2011.

În motivarea cererii înaintate, reclamanta a indicat că a fost încorporată în
serviciul militar în Brigada Mixtă de Aviație conform ordinului nr. 99 din 22 mai
1992, iar ulterior a continuat serviciul militar prin contract în Escadrila Mixtă de
Aviație din mun. Chișinău în calitate de dispecer, apoi în Batalionul nr. 22 de
menținere a păcii în calitate de specialist al Serviciului financiar.

La data de 27 iulie 2008 a plecat în concediu de îngrijire a copilului din
funcția Specialist superior Serviciul financiar batalionul de gardă, astfel la data
depunerii cererii de chemare în judecată, vechimea serviciului militar constituie
mai mult de 16 ani și 02 luni, însă la calcularea vechimii calendaristice a serviciului
militar al Tatiane Demiohina, nu i s-a inclus perioada 27 iulie 2008 pînă la 08
aprilie 2011, adică perioada care s-a aflat la dispoziția Ministrului Apărării al
Republicii Moldova în legătură cu concediul de îngrijire a copilului.

La fel, indică reclamanta că cererea prealabilă înaintată Ministerului Apărării

a rămas nesoluționată, or răspunsul Ministerului Apărării conținând doar invocarea inexistenței temeiului legal pentru satisfacerea cerințelor înaintate.

Consideră reclamanta, că atitudinea respectivă față de „femeile militari” a devenit posibilă datorită art. 32 alin. (4), lit. j) din Legea cu privire la statutul militarilor care stabilește că trecerea la dispoziție a militarilor prin contract poate fi efectuată în următoarele cazuri și pe următorii termeni: aflarea femeii-militar în concediu de îngrijire a copilului - pe întreaga perioadă a concediului. Perioada concediului de îngrijire a copilului se include în vechimea în muncă generală, în stagiul de cotizare, în conformitate cu legislația vigoare, dar nu se include în vechimea calendaristică a serviciului militar.

Pînă la expirarea acestui termen, femeia-militar are dreptul la continuarea serviciului militar.

La fel, consideră reclamanta că sintagma „Perioada concediului de îngrijire a copilului se include în vechimea de muncă generală, în stagiul de cotizare, în conformitate cu legislația în vigoare, dar nu se include în vechimea calendaristică a serviciului militar” atât din art. 32 alin. (4), lit. j) al Legii cu privire la statutul militarilor Nr. 162 din 22 iulie 2005, cât și din art. 131 al Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006, poartă un caracter neconstituțional și discriminatoriu așa cum art. 7 al Declarației Universale a drepturilor omului menționează că toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebire la o protecție egală a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar încălca prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare.

Totodată, reclamanta specifică, că în conformitate cu actele normative, concediul pentru îngrijirea copilului poate fi folosit nu numai de mama copilului, ci și de către tatăl copilului, bunică, bunel sau altă rudă care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, această perioadă de timp fiind inclusă în vechimea de muncă specială.

Astfel, din conținutul Legii cu privire la statutul militarilor și Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar rezultă, că concediul pentru îngrijirea copilului nu se include în vechimea calendaristică a serviciului militar doar la „femeile militare”. În același timp cealaltă categorie de militari, cum ar fi tatăl copilului, bunelul sau altă rudă care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, se bucură de acest drept, deoarece el nu este îngrădit de actele normative nominalizate.

Ulterior, la data de 09 aprilie 2012 reclamanta Demiohina Tatiana a înaintat cerere de completare a cererii de chemare în judecată prin care solicită, obligarea Ministerului Apărării să-i calculeze și să-i achite diferența dintre indemnizația lunară pentru creșterea copilului pentru persoane asigurate și cele neasigurate în perioada aflării sale în concediul de îngrijire a copilului Demiohin Artiom în perioada din 27 iulie 2008 pînă la împlinirea vârstei de 3 ani; obligarea Ministerul Apărării să-i calculeze și să-i achite diferența dintre indemnizația lunară pentru creșterea copilului pentru persoane asigurate și cele neasigurate pentru perioada aflării sale în concediul de îngrijire a copilului Demiohin Bogdan în perioada din 08 aprilie 2008 pînă la împlinirea vârstei de 3 ani.

În motivarea cererii sale reclamanta a indicat, că în luna februarie 2012 a făcut cunoștință cu decizia pe dosarul civil nr. 3r-2107/11, la cererea de chemare în judecată Grozdeva Mariana împotriva MAI al RM și drept urmare a studierii deciziei sus menționate, la data de 13 februarie 2012 a înaintat cerere prealabilă către Ministrul Apărării al RM în care a solicitat - recalcularea și achitarea indemnizației lunare pentru perioada de îngrijire a copiilor săi, Demiohin Artiom anul nașterii 16 februarie 2007 și Demiohin Bogdan anul nașterii 08 aprilie 2008, pe durata concediilor parțial plătite, până la vârsta de trei ani a ambilor feciori, în conformitate cu legislația în vigoare.

La data de data de 14 martie 2012 sub nr. 11/328 a primit răspunsul semnat de Vice-ministrul Apărării cu rezultatele examinării petiției, prin care cererea sa a fost lăsată fără examinare ca neîntemeiată și respinsă ca depusă tardiv.

Cu răspunsul dat, reclamanta nu este de acord deoarece potrivit art. 5 alin. (22) al Anexei nr. 2 din Hotărîrea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii, sumele indemnizației neachitate la timp din vina organului care stabilește și plătește indemnizația, se plătesc retroactiv fără nici o limitare.

Astfel, reclamanta consideră că cererea a fost depusă în termen, or a solicitat calcularea și achitarea indemnizațiilor lunare pentru creșterea copiilor de la data nașterii și până la vârsta de 3 ani, numai după ce a făcut cunoștință cu decizia pe dosarul Grozdeva Mariana împotriva MAI al RM, iar conform prevederilor Codului civil al RM, dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Totodată, potrivit p. 37 și Anexei nr. 2 din Hotărîrea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii, cuantumul indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului persoanelor asigurate constituie 20% pentru anul 2008, 25% pentru anul 2009 și 30% pentru anii 2010-2011 din venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare producerii riscului asigurat.

Pe parcursul lunilor octombrie 2007 - martie 2008, reclamanta a realizat un venit de 14 208,78 lei, media lunară constituind 2 368,13 lei, primind indemnizație ca persoană neasigurată, pentru Demiohin Bogdan din 08. Aprilie 2008 până la 08 octombrie 2009 în mărime de 150,00 lei iar pentru Demiohin Artiom în perioada din 01 ianuarie 2009 până la 31 decembrie 2009 în mărime de 50,00 lei.

La fel, reclamanta indică faptul că pe toată perioada concediului de îngrijire a copilului i s-au achitat indemnizațiile doar în cuantumul stabilit pentru persoane neasigurate.

La data de 30 aprilie 2014 reclamanta a înaintat o cerere de modificare a pretențiilor prin care și-a retras pretenția privind recalcularea și achitarea indemnizațiilor pentru îngrijirea copiilor până la vârsta de 3 ani, solicitînd totodată recunoașterea ilegală a refuzul Ministerului Apărării al RM de a include în vechimea calendaristică a serviciului militar perioada aflării la dispoziția Ministerului Apărării în legătură cu concediul de îngrijire a copilului; obligarea Ministerul Apărării al RM să includă în vechimea calendaristică (de îndeplinire a serviciului militar) perioada aflării sale la dispoziția Ministerului Apărării în legătură cu concediul de îngrijire a copiilor din 27 iulie 2008 până la 08 aprilie

2011.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2012, acțiunea înaintată de Demiohina Tatiana a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 iulie 2013, a fost admis recursul declarat de Demiohina Tatiana, casată hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2012, cauza fiind restituită spre rejudecare la Judecătoria Centru mun. Chișinău.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 noiembrie 2014, cererea de chemare în judecată înaintată de Demiohina Tatiana a fost admisă, s-a recunoscut drept ilegal refuzul Ministerului Apărării al RM de a include în vechimea calendaristică a serviciului militar perioada aflării Tatiane Demiohina la dispoziția Ministerului Apărării, în legătură cu concediul de îngrijire a copilului. S-a obligat Ministerul Apărării al RM să includă în vechimea calendaristică (de îndeplinire a serviciului militar) perioada aflării lui Tatiana Demiohina la dispoziția Ministerului Apărării, în legătură cu concediul de îngrijire a copilului, din 27 iulie 2008 pînă la 08 aprilie 2011.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015, s-a respins apelul declarat de Ministerul Apărării al RM și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 noiembrie 2014.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 20 iulie 2015, în termenul prevăzut de lege, Ministerul Apărării al RM a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că atît decizia instanței de apel cît și hotărîrea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate. Consideră recurentul că instanțele inferioare la emiterea actelor judecătorești contestate au aplicat eronat normele de drept material.

Examinînd temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Apărării al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Apărării al RM ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de Ministerul Apărării al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ion Corolevschi

Judecătorii

Oleg Sternioală

Ion Druță